

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

25. An Episcopus conferens primam Tonsuram in aliena Diœcesi incurrat suspensionem? Et an liceat Episcopo ordinare proprios subditos in aliena Diœcesi si habeat licentiam ordinandi subditos Episcopi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

RESOL. XXVI.

An Episcopus ordinans subditum alienum, ex ratihabitione incurrat suspensionem Concilij, sess. 23. cap. 3. Sum enim aliqui casus, in quibus datur excusatio ab ea censura, quos ex Suarez explanatos invenies in Iessu hujus Resolutionis: Ex p. 5. tract. 10. Ref. 38.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet Turrianus de cens. lib. 5. disp. 46. dub. 1. ubi hæc ait. Ego existimo seculi ignorantia ex sola ratihabitione non posse ordinare alium Episcopum, neque conferre Ordinem non sibi subdito per solam ratihabitionem de futuro. Et primò quantum ad forum exterius iudicabitur suspensus talis ordinatus, quia verè ordinatus est ab altero sine licentia proprii, & præsertim si non constet de ratihabitione. Proinde absolute ille ordinatur sine licentia proprii, quia ratihabitio de futuro non est licentia de præsentibus, & ita ut licite fiat ordinatio, requiritur ut ordinatus sit subditus ordinantis, vel quod de licentia proprii ordinetur. Denique, quia talis opinio posset esse causa damnorum in Ecclesia & scandali, & ideo in praxi admittenda non est. Et ita hanc sententiam docet etiam Bonacina tom. 3. disp. 3. q. 1. punct. 11. num. 14. Parisius vol. 4. conf. 136. Mandol. in regul. 24. Cancell. q. 4. num. 10. Rebuffus in praxi Episc. tit. de form. dimiss. n. 28. & 29.

2. Verum ab ista censura excusari aliquos casus, in quibus ponitur ratihabitio rationabilis, ex Suarez docet Reginaldus in praxi tom. 2. lib. 3. tract. 2. cap. 24. sess. 3. num. 69. ubi ita ait: Sunt autem aliquot casus in quibus excusatio datur ab ea censura. Eos Suarez persequitur in cit. sess. num. 15. & aliquot sequent. Primus, est quando ignorantia invincibilis excusat à mortali culpa suscipientem sic Ordinem sacrum. Secundus quando proprius Episcopus est, & ipse suspensus ob ordinatum alienum, tunc licet sine ipsius licentia adire alium, à quo Ordines suscipiantur, juxta cap. eos qui, §. fin. de temp. ordin. in 6. Tertius est, quando quis per triennium fuit de familia Episcopi alieni, hic enim illum, dummodo statim det ei beneficium potest promovere, ex concessione Concilii Tridentini sess. 23. de reform. cap. 9. Intellige autem de Episcopo ordinario, quia ei, qui tantum est titularis talis promotio est interdicta in præced. sess. 14. cap. 2. de reform. Quartus est quando unus Episcopus ordinat subditum alterius Episcopi sub spe rationabili ejusdem ratihabitionis, ex cap. ult. §. quæst. 2. ubi allegatur factum D. Epiphani, qui isto modo ordinavit in Dicecesi D. Chrysostomi. Hæc Reginaldus, & Barbosa in Collect. Doct. ad Concil. Trident. sess. 23. cap. 8. num. 36. Hanc etiam sententiam tenet glossa in cap. Lugdunensis, q. 2. ver. quod sanctus D. Thom. in 4. disp. 25. in exposit. litera. Mayol. de irregular. lib. 4. cap. 2. num. 7.

3. Sed hanc sententiam Avila de cens. p. 3. disp. 5. dub. 7. §. dico quindò, intelligit de ratihabitione de præterito, vel de præsentibus, expressa signa aliquo exteriori, non tamen putat sufficere spem ratihabitionis de futuro. His tamen non obstantibus primam sententiam absolute tenet Sanchez in opusc. lib. 7. cap. 1. dub. 20. num. 13. post Concil. Trident. ubi docet, non posse Episcopum proprium talem ordinationem ratam habere. Sed quia secunda sententia habet pro se multos Doctores, quos præter citatos vide penes me ipsum in 3. part. tract. 4. * resolut. 191. puto probabilem esse.

RESOL. XXVII.

An Abbates conferentes Tonsuram, vel minores Ordines aliis,

nov. 13. Campanili in divers. jur. can. 1. rubr. 9. num. 16. & alii communiter ex dicto cap. eos, de temp. ordin. in 6. quod Episcopus si scierit, vel affectata ignorantia ordinare præsumit alienum Clericum sine sui Ordinarii licentia, est suspensus per annum à collatione Ordinum. Hoc supposito, ad quæstionem propositam affirmative responder glossa in dict. cap. eos, in ver. ordinare, & in cap. nullus, in ver. homine eodem titulo, cum Salzedo in præf. Bernardi Diaz cap. 26. & alii.

2. Novissimè tamen contrariam sententiam docent ex Geminiano Villalobos in sum. tom. 1. tract. 18. diff. 7. n. 17. & Aloysius Riccius in addit. ad inst. Can. Lancelotti, lib. 1. tit. 2. §. par. ratione, ubi sic asserit: Adverte tamen, quod cap. eos, loquens de Episcopo ordinante clericum alienum, supponit eum esse clericum, saltem tonsuratum. Vnde si primam tonsuram laico alterius diocesis conferat, non incurrit Episcopus suspensionem à collatione Ordinum, sed solum à collatione primæ tonsuræ, arg. cap. nullus, de temp. ordin. in 6. Et quamvis Concilium Tridentinum explicet hoc de ordinante simpliciter, & non restringat se ad ordinantem clericum ut propterea dubitari possit, an saltem ex virtute decreti hujus, Episcopus conferens alieno primam tonsuram, à collatione Ordinum suspensus fuerit, & consulenda sit congregatio Cardinalium, qui Concilii Tridentini interpretes præfati sunt: nihilominus tamen valde mihi probabile est, juxta ea quæ diximus, hunc non nisi à collatione primæ tonsuræ suspensionem esse. Ita Riccius.

3. Sed mihi stante Concilio Tridentino sess. 14. cap. 2. & sess. 23. cap. 8. de reform. prima sententia magis placet, quam sequitur ex neotericis Barbosa in collect. tom. 3. lib. 1. tit. 9. cap. 2. n. 10. Vide etiam Bonacinam de censuris, disp. 3. punct. 5. §. 2. n. 4. & Fillium tom. 1. tract. 17. cap. 8. num. 141.

RESOL. XXV.

An Episcopus conferens primam Tonsuram in aliena Dicecesi incurrat suspensionem? Et an liceat Episcopo ordinare proprios subditos in aliena Dicecesi, si habeat licentiam ordinandi subditos Episcopi illius diocesis? Ex p. 5. tract. 10. Ref. 45.

§. 1. **V**idetur affirmative respondendum, & ita docet Campanili in divers. jur. canon. rubr. 6. cap. 1. n. 2. & Barbosa in Conc. Trid. sess. 6. cap. 5. n. 9. ubi docet Episcopum non posse in aliena Dicecesi conferre primam Clericali Tonsuram suis subditis, absque licentia Ordinarii loci, & ideo aliter facientes incurrent suspensionem latam in Trid. ubi supra. Idem etiam docet Alerius tom. 2. disp. 10. col. 2. ver. quod si. Rebuff. in præf. Benefic. tit. de Clericis ad sacros Ordines male promotis, gloss. 1. num. 4. & alii.

2. Verum mihi contraria opinio probabilis etiam videtur, & ratio est, quia Concilium loquitur de Episcopo conferente Ordines. Sed prima Tonsura non est Ordo, sed initiatus ad Ordines, & solet concedi sine exercitio Pontificalium: ergo, &c. Et ita docet Toler. lib. 1. cap. 49. num. 4. Azorius tom. 2. lib. 5. cap. 48. quæst. 5. Fornarius de Sac. Ord. cap. 5. §. 4. not. 4. Molfesius in summa, tom. 1. tract. 2. cap. 2. n. 15. Henriquez lib. 3. cap. 6. n. 6. & alii.

4. Notandum est etiam hic obiter cum Turriano de cens. lib. 5. disp. 46. dub. ult. & aliis, licere Episcopo ordinare proprios subditos in aliena Dicecesi, si habeat licentiam ordinandi subditos Episcopi illius diocesis.

Sup. hoc in tom. 2. tit. 1. lege doctri. nam Ref. 33. & aliter Ref. ejus an. not. primæ & signandæ secundæ.

Sup. hoc in tom. 2. tit. 5. Ref. 59.

Sup. hoc titulari Episcopo in tom. 1. tit. 5. Ref. 28. per tot. signanter §. ult. & in alia ref. ejus an. not.

* Quæ nunc est in tom. 2. tit. 5. Ref. 33.